Vakausarvio

Vakausarvio: Rahoitusjärjestelmän vakaus ei ole itsestäänselvyys

Rahoitusvakaus | 19.05.2016

Suomen rahoitusjärjestelmä on toiminut ilman suuria ongelmia viime vuosien vaikeassa taloustilanteessa. Rahoitusvakaus ei kuitenkaan ole koskaan itsestäänselvyys. Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten haavoittuvuuksien – rahoitussektorin keskittyneisyyden ja kytkeytyneisyyden – vuoksi finanssikriisin seuraukset voisivat Suomessa olla erityisen vakavat. Järjestelmän vakauden vahvistamiseksi Suomen viranomaisten käytettävissä oleva makrovakausvälineistö tulisi saattaa kansainvälisesti vertailukelpoiselle tasolle.

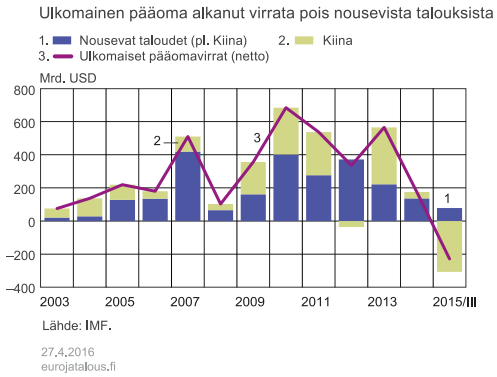
Maailmantalouden hidas kasvu luo riskejä rahoitusjärjestelmään

Suomen avoin talous ja rahoitusjärjestelmä ovat haavoittuvia suhteessa maailmantalouden ja

kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden riskeihin. Maailmantalouden viimeaikaiseen ja näköpiirissä olevaan kehitykseen liittyy vakauden näkökulmasta huolestuttavia piirteitä.

Maailmantalous on toipunut hitaasti vuosien 2007–2009 finanssikriisistä ja sen jälkeisestä euroalueen valtionvelkakriisistä. Maailmantalouden hitaan kasvuvauhdin (kuvio 1) selityksiksi on kriisien lisäksi esitetty ainakin kehittyneiden maiden väestön ikääntymistä, tekniikan kehityksen hiipumista ja maailmantalouden kroonista kysyntävajetta (ks. artikkeli Pitkän hitaan kasvun ajan kolme selittäjää).

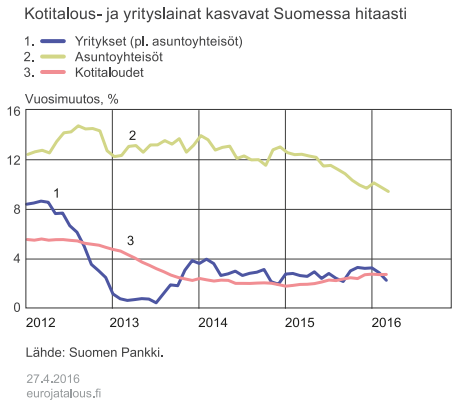
Kuvio 1.

Kehittyneet maat ovat pyrkineet nopeuttamaan talouskasvua hyvin elvyttävällä rahapolitiikalla. Rahoitus on kuitenkin ohjautunut reaali-investointien lisäksi arvopaperimarkkinoille ja joissakin maissa myös asunto- ja liikekiinteistömarkkinoille. Nousevissa maissa erityisesti yrityssektorin velkaantuneisuus on kasvanut.

Pääomavirtojen kääntyminen (kuvio 2), maailmantalouden kasvunäkymien heikkous ja muut tekijät heiluttivat kansainvälisiä rahoitusmarkkinoita alkuvuonna 2016. Ison-Britannian kansanäänestys EU-jäsenyydestä kesällä 2016 voi entisestään lisätä markkinoiden rauhattomuutta (ks. artikkeli Mitä Britannian EU-ero merkitsisi rahoitusmarkkinoille?).

Kuvio 2.

Euroopan keskuspankki on aloittanut useita toimenpiteitä edistääkseen hintavakautta ja talouskasvua. Toimet ovat välttämättömiä erittäin maltillisten inflaationäkymien vuoksi. Matalat korot ja erot euroalueen maiden talouskehityksessä saattavat kuitenkin joissain maissa johtaa varallisuusarvojen nopeaan nousuun ja luotonannon liialliseen kasvuun. Näitä maakohtaisia riskejä pyritään hillitsemään kansallisella makrovakauspolitiikalla.

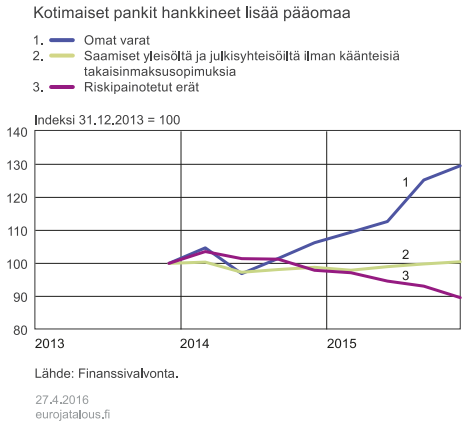
Suomen suhdannesidonnaiset vakausriskit maltillisia

Kansainvälisen talouden ja rahoitusjärjestelmän häiriöt voivat välittyä Suomeen paitsi rahoitusmarkkinoiden myös muun muassa viennin, korkokehityksen ja pohjoismaisten pankkien välisten kytkentöjen kautta.

Suomen Pankki arvioi Suomen rahoitusjärjestelmän tämänhetkiset suhdanneluonteiset vakausriskit pieniksi. Suhdanneluonteiset vakausriskit liittyvät tyypillisesti luotonannon, velkaantuneisuuden ja varallisuushintojen poikkeuksellisen nopeaan kasvuun tai korkeaan tasoon. Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan makrovakausanalyysissään käyttämien ns. ennakkovaroitusindikaattoreiden (early warning indicators)[1] perusteella Suomessa ei tällä hetkellä ole merkkejä näiden vakausuhkien merkittävästä kasvusta.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen ja BKT:n suhteen trendipoikkeaman poikkeuksellisen suuret arvot ovat empiiristen tutkimusten perusteella varsin luotettavasti ilmentäneet pankkikriisin todennäköisyyden kasvua.[2] Suomessa trendipoikkeaman arvot ovat viime vuosina pääosin pienentyneet (kuvio 3) luotonannon hitaan kasvuvauhdin myötä.

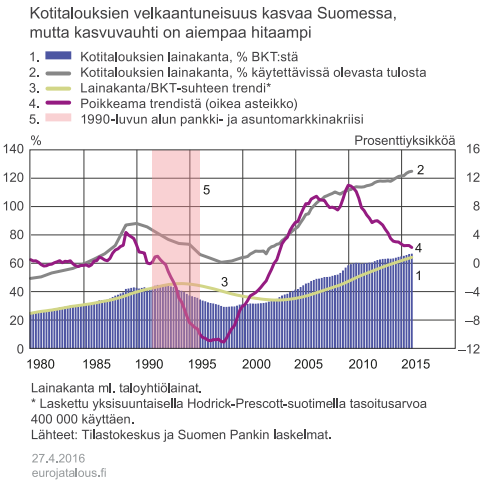
Kuvio 3.

Jos trendipoikkeaman arvo ylittää EU:n vakavaraisuusasetuksessa määritellyn hälytysrajan, kansallisen viranomaisen tulee erityisesti harkita suhdannesidonnaisen lisäpääomavaatimuksen – muuttuvan lisäpääomavaatimuksen – asettamista luottolaitoksille. Suomessa trendipoikkeaman arvot ovat viime vuosina olleet hälytysrajaa suurempia, mutta muiden riskimittareiden ja viranomaisten kokonaisarvion perusteella luotonantoon liittyvät riskit eivät ole antaneet aihetta toimenpiteisiin lisäpääomavaatimuksen nostamiseksi.

Muista tärkeistä riskimittareista esimerkiksi pankkien kotitalous- ja yrityslainakantojen vuosikasvuvauhdit ovat selvästi hitaampia kuin vielä joitakin vuosia sitten (kuvio 4).

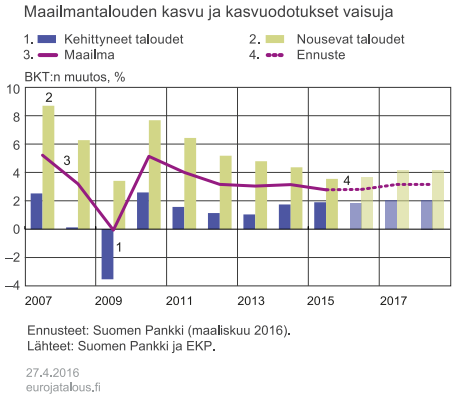
Kuvio 4.

Myöskään asuntojen hinnoissa ei ole merkkejä yliarvostuksesta koko Suomen tasolla. Vuokriin ja

palkansaajien ansiotasoon suhteutetut asuntojen hinnat ovat viime vuosien aikana alentuneet lähelle pitkäaikaisia keskiarvojaan (kuvio 5). Asuntojen hintakehityksessä on tosin suuria alueellisia eroja.

Kuvio 5.

Kaikkiaan luotonannon kasvuun liittyviä riskejä vähentävien makrovakausvälineiden käyttöön ei ole tällä hetkellä tarvetta luotonannon kasvun ollessa hidasta.[3] Suomen makrovakausviranomainen, Finanssivalvonta, jonka johtokunta tekee makrovakauspoliittiset päätökset Suomessa, onkin pidättäytynyt korottamasta muuttuvaa lisäpääomavaatimusta nollasta prosentista.[4]

Pankkisektori vakavarainen mutta rakenteeltaan haavoittuva

Rahoitusjärjestelmän pidempiaikaiset *rakenteelliset* riskit ovat Suomessa merkittävät.

Pankkisektorin suuri keskittyneisyys ja huomattava koko suhteessa kansantalouteen kasvattavat pankkikriisien kustannuksia. Markkinaehtoisen rahoituksen suuri osuus suomalaisten pankkien varainhankinnassa puolestaan altistaa pankit kansainvälisen rahoitusjärjestelmän häiriöille. Lisäksi Suomen rahoitusjärjestelmä on pankki- ja vakuutussektorin pohjoismaisten kytkösten vuoksi haavoittuvainen suhteessa pohjoismaisten pankkien ongelmiin ja Pohjoismaiden asuntomarkkinoiden heilahteluihin (ks. artikkeli Pohjoismainen finanssisektori altis asuntomarkkinoiden riskeille).

Suomen pankkisektorin rakenteellisiin haavoittuvuuksiin ja riskeihin kohdistuvien makrovakausvälineiden aktivoiminen voi olla perusteltua heikossakin suhdannetilanteessa. Pankit ovat Suomessa selvästi tärkein kotitalouksien ja yritysten ulkoisen rahoituksen lähde. Siksi viranomaisten on sääntelyn keinoin varmistettava, että pankeilla on riittävän vahva vakavaraisuus

ja lainanantokyky kaikissa olosuhteissa.

Finanssivalvonnan johtokunta vahvisti Suomen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäväksi tunnistamiensa luottolaitosten riskinkantokykyä asettamalla niille lisäpääomavaatimukset, jotka niiden tuli täyttää vuoden 2016 alusta.[5] Suomalaiset pankit ovat vuosien 2014 ja 2015 aikana kasvattaneet voimakkaasti omia pääomiaan (kuvio 6) muun muassa kiristyneiden pääomavaatimusten vuoksi (ks. artikkeli Pankkien vakavaraisuussääntelyn uudistus loppusuoralla).

Kuvio 6.

Suomen lainsäädäntö ei mahdollista lähes kaikissa muissa EU-maissa käytettävissä olevan pankkien lisäpääomavaatimuksen – järjestelmäriskipuskurivaatimuksen – asettamista. Vaatimuksella voidaan lieventää pankkijärjestelmän suuren koon tai haavoittuvan rakenteen aiheuttamia järjestelmäriskejä. Valtiovarainministeriön asettaman asiantuntijatyöryhmän mukaan Suomen pankkisektorin keskittyneisyys ja pankkisektorin suuri merkitys yksityisen sektorin rahoittajana puoltaisivat puskurivaatimuksen sisällyttämistä Suomen lainsäädäntöön.[6]

Matalat korot rasittavat pankkien ja vakuutusyhtiöiden kannattavuutta

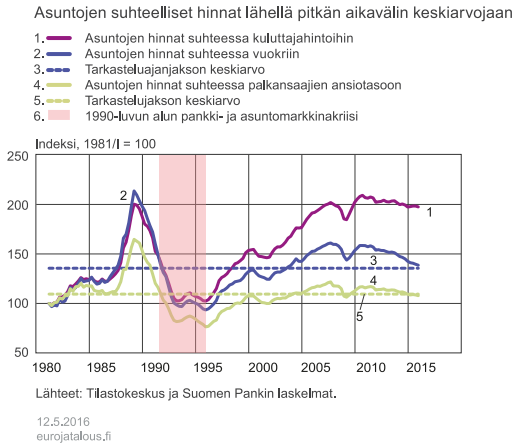
Matalaksi painunut korkotaso on välittynyt Suomessa nopeasti asunto-, kulutus- ja yritysluottojen korkoihin. Pitkään jatkuessaan matala korkotaso ja heikko taloustilanne rasittavat pankkeja, koska näiden kannattavuus riippuu merkittävissä määrin uusien lainojen kysynnästä sekä otto- ja antolainauskorkojen erotuksesta (ks. artikkeli Matala korkotaso koettelee pankkeja).

Pankkisektorin hyvä kannattavuus onkin osin mm. palkkio- ja kaupankäyntituottojen ansiota, kun

taas antolainauksesta saadut tuotot ovat pienentyneet. Korkotason aleneminen on tosin hyödyttänyt erityisesti niitä suomalaisia pankkeja, jotka hankkivat merkittävän osan rahoituksestaan markkinoilta. Pankkien kannattavuutta on tukenut myös lainojen arvonalentumistappioiden (kuvio 7) ja hoitamattomien lainojen vähäinen määrä.

Asuntolainojen tilapäisten lyhennysvapaiden käyttö on osaltaan ylläpitänyt kotimaista kysyntää Suomen vaikeassa taloustilanteessa. Lyhennysvapaiden yleistymisen ei tule kuitenkaan johtaa asuntolainojen takaisinmaksuaikojen merkittävään pitenemiseen tai suuriin muutoksiin nykyisissä lyhentämiskäytännöissä.

Kuvio 7.

Vakuutus- ja pankkisektorin toiminta on Suomessa keskittynyt muutamaan suureen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään (ks. artikkeli Vakuutussektorin sääntely uudistuu). Suomalaisten eläke-, henki- ja vahinkovakuutusyhtiöiden hallinnoima sijoitusomaisuus on merkittävä, minkä vuoksi vakuutusyhtiöiden kautta mahdollisesti välittyviin järjestelmäriskeihin on syytä kiinnittää huomiota.

Alkuvuoden 2016 markkinaheilahtelut näkyivät erityisesti työeläkevakuuttajien tuloksissa vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä. Vakuutus- ja eläkeyhtiöiden sijoitukset on kuitenkin hajautettu varsin laajasti, ja sektoreiden vakavaraisuus on hyvällä tasolla. Pitkään jatkuessaan matala korkotaso koettelee myös vakuutusyhtiöiden kannattavuutta ja vakavaraisuutta, koska yhtiöiden sijoituksista merkittävä osa on korkosijoituksia. Kun sijoitukset erääntyvät, varat joudutaan uudelleensijoittamaan aiempaa matalammalla korolla, mikä pienentää korkotuottoja ja vaikeuttaa yhtiöiden tuottotavoitteiden saavuttamisesta.

Henki- ja vahinkovakuutusyhtiöiden kannattavuutta heikentää myös markkinaehtoisen

vastuuvelan arvon nousu korkojen laskiessa. Lisäksi henkivakuutusyhtiöiden kannattavuutta rasittavat niiden myöntämät takuutuottoiset sopimukset, joiden takuukorko on tällä hetkellä korkosijoitusten keskimääräisiä tuottoja suurempi. Suomessa takuutuottoisten henkivakuutusten myynti on kuitenkin pääasiassa loppunut jo jonkin aikaa sitten. Valtaosa uusista myydyistä vakuutuksista on sijoitussidonnaisia vakuutuksia, joissa sijoitusriski on asiakkaalla.

Asuntoluotonantoon liittyvät rakenteelliset vakausriskit ovat edelleen suuria

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisiin haavoittuvuuksiin lukeutuu myös kotitalouksien suuri velkaantuneisuus. Asuntoluotonantoon ja velkaantumiseen liittyvät riskit kasvoivat 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä pitkälti kahdesta rakenteellisesta syystä: asuntolainojen keskikoot kasvoivat ja lainojen keskimääräiset takaisinmaksuajat pitenivät merkittävästi.

Kotitalouksien velkaantuneisuus suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin on viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana yli kaksinkertaistunut (kuvio 8). Kansainväliset kokemukset osoittavat, että velkaantuneet kotitaloudet supistavat talouskriiseissä hyvin voimakkaasti kulutustaan, mikä entisestään syventää kriisejä (ks. blogikirjoitus Asuntolainat ja Yhdysvaltojen suuri taantuma). Kotitalouksien haavoittuvuutta suhteessa asuntomarkkinoiden riskeihin lisää varallisuuden painottuminen asunto-omaisuuteen. Myös asuntomarkkinoiden alueelliset erot ovat suuria.

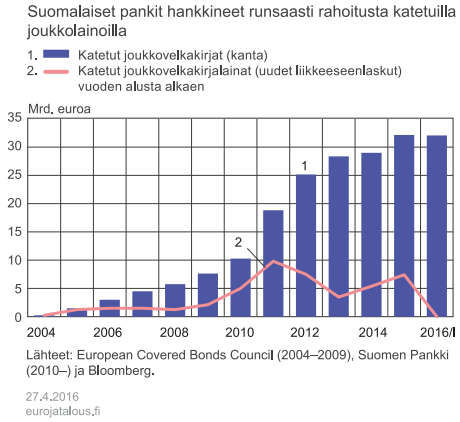
Kuvio 8.

Suomen rahoitusjärjestelmän alttiutta asuntoluotonannon ja asuntomarkkinoiden riskeille lisäävät asuntolainojen suuri osuus pankkien luotonannosta ja asuntolainojen pienet riskipainot pankkien vakavaraisuuslaskennassa (ks. artikkeli Suuri asuntovelkaantuneisuus kasvattaa

vakausriskejä). Lisäksi asuntolainavakuudellisilla joukkovelkakirjalainoilla on suuri merkitys suomalaisten ja pohjoismaisten pankkien varainhankinnassa ja sijoitustoiminnassa (kuvio 9).

Kuvio 9.

Rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta on kuitenkin myönteistä, että joidenkin kotitalouksien velkaantumiseen liittyvien haavoittuvuuksien kasvu on viime vuosina hidastunut tai haavoittuvuus on jopa pienentynyt. Vaikka kotitalouksien velkaantuneisuus on edelleen kasvanut, kasvu on hidastunut trendiinsä nähden (käyrä 4 kuviossa 8).

Voimakkaimmin velkaantuneiden asuntovelallisten – eli niiden velallisten, joiden velka on yli 400 % suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin – lukumäärä ja osuus asuntovelasta ovat pienentyneet vuoden 2010 jälkeen. Lisäksi asuntolainojen osuus pankkien kotitalouksille ja yrityksille myöntämistä lainoista on supistunut asuntolainakannan hitaan kasvun myötä (ks. kuviot 3 ja 5 artikkelissa Suuri asuntovelkaantuneisuus kasvattaa vakausriskejä).

Viranomaiset tarvitsevat kansainvälisesti vertailukelpoiset makrovakausvälineet

Poikkeuksellisen matala korkotaso peittää näkyvistä kotitalouksien suureen velkaantuneisuuteen liittyviä riskejä. Vaikka velkaantuminen on viime vuosina osaltaan ylläpitänyt kotitalouksien kulutusta ja sitä kautta kotimaista kysyntää, velkaantumisen voimakas kiihtyminen uudelleen olisi riskialtista Suomen ikääntyvässä ja pitkän aikavälin kasvunäkymiltään heikossa taloudessa.

Asuntolainojen enimmäisluototussuhdetta eli lainakattoa koskevat säännökset tulevat voimaan heinäkuussa 2016, mikä on rahoitusjärjestelmän vakauden näkökulmasta myönteistä. Suomessa lainakaton tehokkuutta makrovakausvälineenä heikentää kuitenkin sen poikkeuksellisen salliva

laskentatapa.

Toisin kuin useimmissa muissa maissa, Suomessa enimmäisluototussuhteen suuruutta laskettaessa voidaan hankittavan kohteen lisäksi ottaa huomioon myös laaja joukko muita vakuuksia. Sallivan vakuuskohtelun myötä enimmäisluototussuhde voi Suomessa muodostua osalle lainanhakijoista varsin suureksi ja ylittää hankittavan kohteen arvon.

Lainakaton tehokkuuden ja kansainvälisen vertailukelpoisuuden parantamiseksi luottolaitoslaissa määriteltyä enimmäisluototussuhteen laskentatapaa tulisi harkita muutettavaksi.

Finanssivalvonnan johtokunta totesi vuoden 2015 lopussa, että asuntolainojen riskipainot ovat makrovakausnäkökulmasta pienet, ja päätti aloittaa valmistelut riskipainojen korottamiseksi, jotta painot kattaisivat myös asuntoluotonantoon liittyvät järjestelmäriskit. Asuntoluottojen riskipainojen avulla määritellään, kuinka paljon pankeilla tulee olla pääomapuskureita poikkeuksellisen suurten odottamattomien asuntoluottotappioiden varalle.

Asuntoluottojen riskipainojen korotuksella voidaan ensisijaisesti vahvistaa pankkien kestävyyttä asuntoluotoista syntyviä luottotappioita vastaan. Suomen viranomaisilla ei sen sijaan ole riittäviä ja kansainvälisesti vertailukelpoisia keinoja kotitalouksien velkaantumisen ja asuntomarkkinoiden riskien hillitsemiseksi käyttämällä ns. kysyntätekijöihin suunnattuja makrovakausvälineitä.

Kansainvälisen kokemuksen valossa lainojen enimmäiskoon rajoittaminen suhteessa lainanottajan käytettävissä oleviin tuloihin olisi näihin tarkoituksiin tehokas väline. Suomen viranomaisilla tulisi olla myös keinot tarvittaessa rajoittaa laina-aikojen enimmäispituutta ja asettaa vaatimuksia lainojen lyhentämiselle. Finanssivalvonta voi myös tarvittaessa antaa pankeille asuntoluotonantoon liittyviä suosituksia.

Makrovakaustoimenpiteitä harkitaan Suomessa tarkoin ja päätöksissä otetaan huomioon aina myös vallitseva taloudellinen tilanne, muun sääntelyn kireys ja toimenpiteiden arvioidut vaikutukset luotonantoon, rahoituslaitoksiin ja kokonaistalouteen. Makrovakauspolitiikan tulee myös olla riittävän avointa ja johdonmukaista, jotta markkinoilla ei synny tarpeetonta epävarmuutta.

Rakennemuutokset ja uudet toimijat muokkaavat rahoitusjärjestelmää

Suomen pankkisektorin rakenne on muuttumassa, kun Nordea muuttaa Suomen tytärpankkinsa sivukonttoriksi. Tällöin pankin Suomen toimintojen valvonta siirtyy Ruotsin valvontaviranomaisen alaisuuteen, sen asiakkaiden talletukset Ruotsin talletussuojan piiriin sekä kriisinratkaisuvastuu

Ruotsin kriisinratkaisuviranomaiselle, EU:n pankkiunionin ulkopuolelle (ks. artikkeli Nordean muutos sivuliikkeeksi – pohjoismainen kytkeytyneisyys lisääntyy).

Nordean rakennemuutos synnyttää Euroopan tasollakin poikkeuksellisen tilanteen, jossa kansallisesti systeemisesti merkittävän talletuspankin valvonta- ja kriisinratkaisuvastuu siirtyy pois kansallisilta viranomaisilta.

Nordean rakenneuudistuksen vuoksi olisi entistäkin tärkeämpää, että Pohjoismailla olisi mahdollisimman samankaltainen makrovakausvälineistö. Suomen makrovakausvälineistö on tällä hetkellä suppeampi kuin useimpien naapurimaiden (ks. artikkeli Suomen naapurimaat suitsivat asuntoluotonantoaan).

Perinteistä pankkitoimintaa muokkaavat myös uudet toimijat, jotka hyödyntävät digitalisaatiota pankki-, maksu- ja varainhoitopalvelujen tarjonnassa (ks. artikkeli Mullistaako digitalisaatio vielä rahoitusalankin?). Uusien toimijoiden ja toimintamallien myötä kilpailu rahoituspalveluissa kiristyy ja rahoituspalveluiden tarjonta lisääntyy.

Toisaalta osa pankkitoiminnan kaltaisesta uudesta liiketoiminnasta voi hakeutua sääntelyn ulkopuolelle tai pankkisääntelyä kevyemmän sääntelyn piiriin. Pankki- ja rahoitustoiminnan muutosta arvioidaan Suomessakin tarkasti. Taloushistoria on osoittanut, että kriisit voivat syntyä valvonnan katveessa perinteisen pankkitoiminnan ulkopuolella.

Rahoitusjärjestelmän vakaus vaatii toimintavarmaa infrastruktuuria

Rahoitusvakautta analysoitaessa oletetaan usein, että rahoitusjärjestelmän infrastruktuuri toimii moitteetta. Tälle oletukselle on sinänsä hyvät perusteet, koska esimerkiksi vuosien 2007–2009 maailmanlaajuisen finanssikriisin aikana rahoitusjärjestelmän infrastruktuurissa – maksujärjestelmissä ja arvopapereiden selvitysjärjestelmissä – ei ollut ongelmia. Luotettavat järjestelmät mahdollistavat talouden rattaiden sujuvan pyörimisen (ks. artikkeli Markkinainfrastruktuurit rahoitusvakauden tukipilareina).

Markkinainfrastruktuuri kytkee rahoitusjärjestelmän toimijat toisiinsa, ja sen toimintahäiriöt voivat näkyä nopeasti koko rahoitusjärjestelmässä. Esimerkiksi keskusvastapuolet yhtäältä edistävät riskienhallintaa, mutta toisaalta ne voivat myös itse toimia riskin lähteenä (ks. artikkeli Keskusvastapuolet voivat sekä estää että aiheuttaa kriisejä).

Infrastruktuuri on rakennettava kestämään hyvin erilaisia häiriöitä niin normaali- kuin kriisiaikoina. Suomessa syksyllä 2015 järjestetty finanssialan toimintaharjoitus osoitti, että

kansainvälistynyt infrastruktuuri aiheuttaa suuria ongelmia kansallisia varautumissuunnitelmia laadittaessa.

Pankkiunionin viimeistely ja pääomamarkkinaunioni lujittavat rahaliittoa

Talous- ja rahaliitto ei toimi ilman vakaata eurooppalaista rahoitusjärjestelmää. Pankkiunionin viimeistely eurooppalaisen talletussuojajärjestelmän myötä (ks. artikkeli Uusi eurooppalainen talletussuojajärjestelmä käynnistymässä) ja yhtenäisen pääomamarkkinaunionin luominen jakavat riskejä ja siten edistävät vakautta.

Eurooppalaiseen talletussuojajärjestelmään siirtyminen on kuitenkin perusteltua vasta, kun pankkien taseet pankkiunioniin kuuluvissa maissa on luotettavasti puhdistettu vanhoista ongelmista ja pankkien riittävä vakavaraisuus on varmistettu.

Pääomamarkkinaunionin keskeinen tavoite on monipuolistaa etenkin pienten ja keskisuurten yritysten rahoituksen lähteitä ja parantaa näin yritysten kasvumahdollisuuksia. Pääomamarkkinaunionin luominen kasvattaa osaltaan myös tarvetta kehittää muihin rahoitusyrityksiin kuin pankkeihin kohdistuvia makrovakausvälineitä.

Suomen pääomamarkkinoiden piristymisen kannalta on myönteistä, että listautumiset Helsingin pörssissä ovat kääntyneet kasvuun parin viime vuoden aikana. Vaikka pörssin kautta kerätyn uuden pääoman määrä on koko talouden näkökulmasta pieni, se on yrityksille merkittävä. Uusi pääoma tukee osaltaan yritysten uusia mahdollisia investointihankkeita.

Viitteet

1. Ennakkovaroitusindikaattoreilla tarkoitetaan tunnuslukuja, joiden poikkeukselliset arvot ovat luotettavimmin ja riittävän aikaisessa vaiheessa varoittaneet tulevista pankkikriiseistä. ↑
2. Trendipoikkeaman laskennasta ja sen tärkeästä roolista makrovakauspolitiikassa lähemmin artikkelissa Kokonaisluotonannon riskimittarin laskennasta. Ks. http://www.suomenpankki.fi/fi/julkaisut/selvitykset_ja_raportit/makrovakausraportti/Pages/2015-nro-2-erillisraportti.aspx. ↑
3. Makrovakausvälineet ovat pääasiassa finanssisääntelyn piiriin kuuluvia keinoja, joiden ensisijaisena tavoitteena on ehkäistä finanssikriisejä loiventamalla luottosuhdanteita ja vahvistamalla rahoituslaitosten tappionsietokykyä.Finanssivalvonnan johtokunnan käytössä olevista makrovakausvälineistä lähemmin, ks. http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Valvonta/makrovakausvalvonta/makrovakausvalineisto/Pages/Default.aspx. ↑
4. Euroopan keskuspankilla on pankkiunionin viimekätisenä makrovakausvalvojana oikeus ↑

asettaa muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ja muiden Suomessa käytössä olevien makrovakausvälineiden (pl. asuntolainojen lainakatto) suuruus Finanssivalvonnan johtokunnan esittämää suuremmaksi. EKP ei kuitenkaan vielä ole käyttänyt tätä oikeutta.

5. Kansallisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviksi tunnistetuille luottolaitoksille asetetut lisäpääomavaatimukset: Nordea Pankki Suomi (2 %), OP Ryhmä (2 %), Danske Bank (0,5 %) ja Kuntarahoitus (0,5 %). ↑
6. Selvitys järjestelmäriskipuskurivaatimuksen käyttöönoton tarpeellisuudesta Suomessa. Valtiovarainministeriön julkaisu 4/2016. ↑

Asiasanat

järjestelmäriskit, makrovakauspolitiikka, vakausuhat